

COLUMN STEPHAN SANDERS

Tussen de regels op de spandoeken komt een andere boodschap naar voren

11 juli 2022 Leestijd 1 minuut

Leeslijst □

Volg

en advertentietekst: 'Met een hondenfluitje trek je zelfs van een grote afstand direct de aandacht.' Ik dacht niet aan honden, ik dacht aan radicale boeren die met groot materieel in opstand komen. Die aandacht krijgen ze inmiddels van heel het land, van stadsbewoners en buitenlui.

De hele tekst van de advertentie luidt trouwens: 'Met een hondenfluitje trek je zelfs van een grote afstand direct de aandacht van je hond.'

Maar zo'n fluitje kun je ook voor politieke doeleinden gebruiken. Op de spandoeken van boze boeren staan niet mis te verstane teksten: 'DE OORLOG IS BEGONNEN WIJ WINNEN', maar wat ik tussen al die forse regels door lees is nog iets anders. Dat die opstand van boze boeren de enige rechtgeaarde Nederlandse opstand is, want hier geldt zoiets als het eerstgeboorterecht. Dat is te lang voor een spandoek, maar wel de impliciete boodschap die ik hoor.

Opgegroeid in Twente, en niet in Enschede, zaten er kinderen van boeren op mijn lagere school; ik was met een aantal bevriend, ik kwam bij ze thuis. Slootje springen, kikkervisjes vangen in een glazen pot, meehelpen op de boerder... Nee, dat liever niet, want als kind angstig voor de meeste beesten. Dat vond iedereen volmaakt begrijpelijk, want ik sprak Hooghollands, en bovendien behoorde ik met mijn uiterlijk tot een buitencategorie. Niet van hier, maar van daar. De stad, het westen, of nog verder weg.

Vanuit het platteland bezien is de verhouding met de stad dubbelzinnig: meerderen minderwaardigheidsgevoelens wisselen elkaar voortdurend af. Stadse mensen weten niets van het echte leven, maar ook: pas op voor stadse mensen, want die zijn je altijd te slim af. Die lui uit het westen moeten niet denken dat ze meer zijn dan wij. Dat doen die lui ook niet, het wrange is dat de meeste stedelingen nauwelijks terug-nadenken over het platteland.

Aan die misstand hebben de acties van boeren in elk geval een einde gemaakt: het land zwelgt in boerenwoede.

Daaronder sluimert het idee dat boeren de ruggengraat van het land uitmaken, en tot de categorie behoren van de echte, onbetwistbare Nederlanders. Ik heb vaak nagedacht over het op het eerste gezicht onbegrijpelijke verbond tussen Baudet en boeren, maar in elk geval delen ze de verongelijktheid. Wie zichzelf het eerstgeboorterecht toekent, moet wel witheet worden als aan die voorrechten wordt getornd.

Het vervelende is dat er geen eerstgeboorterecht valt te vergeven in Nederland: het is geen familie, maar een rechtsstaat, en het Nederlands paspoort kan verlopen, maar wordt niet meer waard naarmate het langer in de familie is.

Ook dit misverstand moet de wereld uit - net als de stikstof.

Stephan Sanders schrijft elke maandag op deze plek een column.

Een versie van dit artikel verscheen ook in de krant van 11 juli 2022.

Delen ≪

Over NRC Mijn NRC Contact **NRC Websites** Over ons Neem een Redactie Mediahuis NRC Werken bij abonnement Opinieredactie NRC Carrière Auteursrecht De ombudsman **NRC Webwinkel** Inloggen Account aanmaken Colofon **NRC Lezersfonds** Privacy Leveringsvoorwaarden Digitale krant AdSales NRC-Code Klantenservice Mijn leeslijst Onze app Mijn abonnementen Familieberichten Service & bezorging Archief Adverteren Nieuwsbrieven

